

מבזקנקון III

יש הסכם.

בערך.

קואליציית דרכים לקיימות
עדכון מיוחד לכבוד ועידת האקלים של
האו"ם בקנקון, מקסיקו
עריכה: מאיה גבעון, רכזת הקואליציה

שלום לכם,

בתום מרתון מאומץ וכנגד כל הציפיות, וועידת האקלים של האו"ם בקנקון ננעלה בין יום שישי לשבת עם הסכם בו תמכו 193 מתוך 194 המדינות שהשתתפו בוועידה.

בתום הוועידה, התכנסו כל המשלחות יחד, ובניגוד לוועידת קופנהגן שהסתיימה בבלבול, בכעס, ברגעי דרמה ובעזיבה מופגנת של משלחות, הפעם האוירה היתה שונה לחלוטין, כשמאות המשתתפים הריעו למארגני הוועידה ולעצמם. האם אכן יש מקום לגאווה?

ההצלחה

המדינות אימצו למעשה שני הסכמים, אחד בכל מסלול דיונים: הראשון, בנושא **עתידו של פרוטוקול קיוטו**, דוחה את ההחלטה בעניין עד להודעה חדשה. כזכור, נושא זה היווה את נקודת המחלוקת העיקרית שהיוותה את הסכנה הגדולה ביותר לסבב השיחות הנוכחי, ונראה היה שללא הסכמה על נושא זה לא תהיה הסכמה על אף נושא אחר. המסלול השני, בנושא **שיתוף פעולה ארוך טווח**, מכין את הקרקע להסכם מפורט יותר, וכולל את כל המדינות, גם את סין וארצות הברית.

הטקסט החלבי משהו פורסם לבסוף לפנות בוקר, אושר- על ידי 193 מתוך 194 מדינות, וכונה על ידי נשיאת הוועידה פטריסיה אספינוזה כ"מבשר עידן חדש בשיתוף הפעולה הבינלאומי בנושא שינוי האקלים", וזאת על אף פערים רבים שנתרו עדיין ללא מענה במסגרתו.

מארחי הוועידה בסיום המליאה האחרונה בקנקון. צילום: UNFCCC

על אף האווירה הסקפטית והפסימית ששררה ברחבי העולם ערב פתיחת הוועידה אך לפני שבועיים, הצליחו הצדדים לקבל החלטות חשובות ולהתקדם בחזיתות רבות:

- ההצהרות שהתקבלו בעקבות מסמך הבנות קופנהגן על יעדים להפחתת פליטות גזי חממה, הן ממדינות מפותחות והן ממדינות מתפתחות תרשמה ותכללנה בהסכם;
- התקבלו הבנות לגבי מנגנון הדיווח שיבטיח שיפור השקיפות של תהליך הפעילות;

- הוסכם על סיוע כספי קצר טווח בהיקף של 30 מיליארד דולר בשנת 2012 למדינות הנוקטות בפעולות לצמצום פליטות גזי חממה;
- תוקם קרן סיוע ארוכת טווח בהיקף של 100 מיליארד דולר לשנה, לתמיכה במדינות מתפתחות בנושאי הפחתת פליטות והסתגלות למשבר האקלים;
- הסכמה לקידום יוזמה רחבה למאבק בבירוא יערות – תמיכה כספית במדינות שיאבקו בכריתת יערות בתחומן.

לקראת הטקסטים המלאים [היכנסו לאתר UNFCCC](#).

להודעה הרשמית לתקשורת אודות תוצאות הוועידה [לחצו כאן](#).

<http://webcast.cc2010.mx/> לצפייה בשידורים מתוך הוועידה:

הפערים

גורמים שונים, ביניהם גם משלחות לא מעטות, מודים כי בסופו של דבר, מדובר בהתקדמות צנועה ביותר. הבעיה העיקרית היא כי יעדי ההפחתה שהוצהרו עד כה לא מספיקים כדי לשמור על הטמפר' הממוצעת העולמית מתחת להתחממות נוספת של שתי מעלות צלסיוס "בלבד". כרגע, מעריכים גורמים שונים, לכל הפחות נגיע להתחממות של בין 3.6-5 מעלות צלסיוס, והמשמעות היא תרחישים שהם לא פחות מקטסטרופליים באזורים רבים בעולם.

הפער השני, הוא סימן שאלה גדול המרחף עדיין לגבי "היום שאחרי קיוטו" – ההסכם עומד לפוג בשנת 2012, ובמהלך ועידת קנקון מדינות אמידות רבות הבהירו שאין כוונתן להתחייב לתקופה נוספת ובכך שומטות את הקרקע ממדינות מתפתחות ואחרות התלויות בהמשך מחויבות זו.

שגריר בוליביה שהתנגד להסכם, כינה אותו "חלול", וטען כי ההסכם מקל מאוד על המדינות המפותחות, וכי ארצו אינה יכולה לאשר הסכם שמשמעותו עלייה בטמפר' העולמית, וסכנה מוחשית לחיי אדם. וכך, על אף שלא הושג קונצנזוס, הלחץ הרב של הצדדים שלא לסיים את הוועידה ללא החלטה עשה את שלו. נשיאת הוועידה החליטה לאשר את המסמך, וציינה כי עמדתה של בוליביה היא נסיון של צד אחד לכפות וטו על המליאה כולה.

לדיווח הגארדיאן אודות תוצאות הוועידה [לחצו כאן](#).
לדיווח ארגון ה-WWF אודות נעילת הוועידה [לחצו כאן](#).

המעכבים

הארגון האזרחי הבינלאומי (CAN) Climate Action Network המשיך גם השנה במסורת הענקת ציון "המאובן היומי" ו"מאובן הוועידה" – אות קלון למדינות שגרמו לבעיות ועיכובים בתהליך המו"מ. ארצות הברית "זכתה" בתואר ברוב ימי הוועידה על התבצרותה בעמדות נוקשות שמנעו התקדמות מול המדינות המתפתחות. מדינות נוספות שצוינו לרעה היו רוסיה ויפן, על הצהרותיהן כנגד המשך פרוטוקול קיוטו, וונצואלה וערב הסעודית שחברו יחד כדי לחסום פרסום דו"ח אודות אפשרויות מימון חדשניות לפעולות בנושא האקלים. גם השנה, זכתה קנדה בכבוד המפוקפק ביותר של "המאובן הראשי/ מאובן הוועידה", והאושמה במאמצים כבירים לעיכוב וחבלה בתהליך המו"מ. [לפרטים נוספים לחצו כאן](#).

- "קנקון אולי הצילה את תהליך המו"מ, אבל היא לא הצילה את האקלים" (ונדל תרין, אחראי תחום מדיניות אקלים של גרינפיס)

לאור הפערים הגדולים שעדיין קיימים, נראה כי ההצלחה העיקרית בוועידה זו, היא השבת האמון בתהליך המורכב של מו"מ בינלאומי רב צדדי. על אף מחאותיה של בוליביה (היחידה שלא תמכה בטיטת ההסכם) והפערים הקיימים,

ההסכמה הרחבה שהושגה שברה את רוח "הכל או כלום" שאימה על התקדמות התהליך כולו. עצם העובדה שהושג הסכמות בתחומים רבים, למרות אי הסכמות בתחומים אחרים – היא הישג שאין לזלזל בו. אמנת המסגרת של האו"ם בנושא משבר האקלים היא המסגרת הבינלאומית היחידה הקיימת כיום להדברות רחבה, "מדורת השבט" בטרגדיית ההמונים המודרנית. היכולת לשתף פעולה ולהתקדם למרות מחלוקות והבדלים, מחזירה שביב של תקווה לקראת הועידה הבאה.

ומה הלאה?

ההסכם (הלא מחייב) שהושג בקנקון הוא צעד נוסף קדימה בדרך להסכם הוגן, שאפתני ומחייב, שאולי יושג בוועידה הבאה [בדארבן, דרום אפריקה](#). למרות ההתקדמות, לא נקבע דד ליין להפיכת היעדים למחייבים, ולא הושגה הסכמה לגבי חזון משותף לתהליך. דחיית המחלוקת לגבי המשך פרוטוקול קיוטו היתה החלטה פרקטית שככל הנראה אפשרה הגעה להסכמות האחרות, אך היא אינה פותרת את העימות בין האחריות ההיסטורית לזכותן של המדינות המתפתחות להתפתח. ללא גישור על המחלוקת הזו, לא יתאפשר להגיע להסכם הנכסף. בנתיים, עבודה רבה עומדת בפני צוותי העבודה שימשיכו לעבוד על גיבוש ההסכם והשלמת הפערים שבו במסגרת מפגשי ביניים במהלך 2011.

העבודה שמוטלת עלינו, "בבית", חשובה לא פחות. אסור בשום פנים ואופן לקבל את האפשרות להתחממות של למעלה מ-3 מעלות צלסיוס בטמפ' העולמית הממוצעת. על ישראל, לצד מדינות נוספות (שרבות מהן הכירו בכך שיש להחמיר את יעדי הפחתה) למצוא פתרונות יצירתיים ומהירים לקיצוץ פליטות הפחמן ולהציב לעצמן יעדים נוקשים וברורים להפחתת הפליטות במהלך עשרות השנים הבאות. במקביל, יש להכין תוכניות אסטרטגיות להתמודדות עם השלכות החמורות של שינויי האקלים – [שטעימות מהן כבר מורגשות באזורנו](#).

לנייר העמדה של קואליציית "דרכים לקיימות" שהוצג בוועידת האקלים בקנקון, וכן לעדכונים קודמים ראו [את אתר הקואליציה – כאן](#).

עד כאן להפעם, עדכונים נוספים מובטחים בקרוב.
להצטרפות לרשימת התפוצה, שאלות והצעות שלחו מייל לכתובת climate@sviva.net

המיזם המשותף לארגוני הסביבה ולמשרד להגנת הסביבה- "מה עושים היום?" נמשך!
[בדקו את האתר](#) לארועים, תמונות וכתבות.

אתם מוזמנים לשתף ולפרסם חומרים! כתבו ל- climate@sviva.net

פעילות קואליציית דרכים לקיימות בריכוז "חיים וסביבה" מתאפשרת הודות לתמיכתה של קרן היינריך בל.